

MAAELUMINISTEERIUM

ÜPP 2021–2027: riskijuhtimine

Janeli Tikk

Põllumajandus- ja toidusektori arengu büroo

05.11.2020

Riskijuhtimine

- Põllumajandusturgude avatus ja tootjahindade volatiilsus muudab põllumajandussektori sissetulekud kõikuvaks, mistõttu tuleb tagada stabiilsed sissetulekud
- Riigi roll riskijuhtimises on aidata kaasa sellise majanduskeskkonna kujundamisele, kus majanduslik ühistegevus ja turg pakuks ettevõtjatele võimalusi riskide maandamiseks
- Järjest suuremat mõju avaldavad põllumajandustootjatele kliimamuutused ja ebasoodsad ilmastikuolud, seega tuleb enam tähelepanu pöörata riskijuhtimise instrumentidele, mis kindlustavad tootjate sissetulekud turu- ja tootmisriskide vastu
- **Kindlustustoetus** ja **põllumajanduspotentsiaali taastamine**

Töögrupi töö

Erieesmärk 1 toetada põllumajandustootjate elujõulisust tagavat sissetulekut ja vastupanuvõimet kogu EL-is, et tagada toiduga kindlustatus

- Põllumajandustootjate sissetulekute ja riskijuhtimise töögrupp – töötas välja otsetoetuste sekkumised ja nende toetusõiguslikkuse tingimused ning kaardistati põllumajandustootjate vajadused riskijuhtimismeetmete
- I töögrupi kohtumine (03.01.2020) – tehti kokkuvõtte käesolevast programmiperioodist ja kaardistati järgmise programmiperioodi vajadusi
- IV töögrupi kohtumine (20.03.2020) – tutvustati põllumajanduskindlustustoetuse ja loodusõnnetustes või katastroofides kahjustunud põllumajandusliku tootmise potentsiaali taastamise toetuse sekkumislehti

ÜPP strateegiakavade eelnõu:

riskijuhtimisvahendid

- Kohustuslik rakendada ja kirjeldada ÜPP strateegiakavas vastavalt SWOT analüüsile
- Suunatud tootmis- ja sissetulekuriskide juhtimisele
- Lubatud on:
 - kindlustusmaksete toetamine
 - rahaline osalus ühisfondides, sh nende moodustamise halduskuludes
- Liikmesriigil on õigus kehtestada:
 - riskijuhtimisvahendite liigid
 - kahjude arvestamise metoodika ja hüvitamist käivitavad tegurid
 - ühisfondide loomise ja haldamise kord
- Kaetakse kahjud, mis ületavad **20%** eelnenud viie aasta keskmisest aastatoodangust või sissetulekust
- Toetuse suurus **70%** abikõlblikest kuludest

MAAELUMINISTEERIUM

Põllumajanduskindlustustoetuse sekkumisleht

Põllumajanduskindlustustoetus

- Sekkumise eesmärk: suurendada põllumajandustootjate panust tootmisriskitegurite vähendamisel, tagades seeläbi põllumajandusettevõtte stabiilsuse, ning vähendada tootmisriskidest tekkida võivat finantskahju
- Toetuse saajad: **põllumajandustootjad**
- Kindlustatud esemeks võivad olla:
tera- ja kaunvili, heinaseeme, õlikultuur, kartul, köögivili, puuvili, marjad, viljapuu, marjapõõsas, puukooliistandus, dekoratiivtaim, veised, sead, lambad, kitsed, hobused (v.a võistlus- ja ratsahobused), kodulinnud ning mesilaspere
- Toetatavad on **kindlustusmaksed**

Põllumajanduskindlustustoetus

Toetust antakse selliste kindlustuslepingute puhul, millega on hõlmatud kahju hüvitamine, mille on **põhjustanud**:

- ebasoodsad ilmastikutingimused
- looma- või taimehaigus
- kahjurite levik
- keskkonnajuhtum
- direktiivi 2000/29/EÜ kohaselt vastu võetud meede taimehaiguse või kahjuripuhangu likvideerimiseks või selle leviku piiramiseks

Põllumajanduskindlustustoetus

Toetatakse üksnes selliste kindlustuslepingute makseid, mis näevad ette, et eelnimetatud riskide tõttu on kahjustunud **rohkem kui 20%** asjaomase põllumajandustootja keskmisest aastatoodangust kolme eelneva aasta jooksul või eelneva viieaastase perioodi kolme aasta keskmisest, välja arvatud kõige kõrgem ja kõige madalam näitaja

- Aastatoodangu arvutamiseks võib kasutada nt **indekseid**
- Toetuse määr on **70%** abikõlblikest kuludest
- Toetust makstakse tegelikult tehtud ja välja makstud abikõlblike kulude hüvitamise vormis

MAAELUMINISTEERIUM

Loodusõnnetustes või katastroofides kahjustunud põllumajandusliku tootmise potentsiaali taastamise toetuse sekkumisleht

Loodusõnnetustes või katastroofides kahjustunud põllumajandusliku tootmise potentsiaali taastamise toetus

- Sekkumise eesmärk: teha korda loodusõnnetuse, ebasoodsate ilmastikutingimuste ja katastroofi tõttu kahjustunud põllumajandusmaa ning taastada selle tagajärjel kahjustunud põllumajandusliku tootmise potentsiaal
- Sekkumisliik: investeeringud (artikkel 68)
- Toetuse saajad: looma- ja taimekasvatusega tegelevad põllumajandustootjad
- Toetust saab taotleda ohtliku taimekahjustaja ja eriti loomataudi tõttu kahjustunud põllumajandusliku tootmise potentsiaali taastamiseks

Loodusõnnetustes või katastroofides kahjustunud põllumajandusliku tootmise potentsiaali taastamise toetus

- Toetatavad tegevused:
 - elusloomade ostmine
 - mitmeaastaste taimede ostmine
- Toetatava tegevuse osaks võib olla ka:
 - ehitiste desinfitseerimine;
 - masinate ja seadmete desinfitseerimine
 - pinnasest haigustekitajate tõrjumine
- Kahjustus peab hõlmama vähemalt **xx%** taotleja asjaomast liiki taimede kasvupinnast
- Tootmise potentsiaal loetakse kahjustunuks, kui taotleja loomataudist tabanud liiki loomadest vähemalt **xx%** on loomataudi puhkemise tõttu hukkunud, hukatud või kontrolltapetud

MAAELUMINISTEERIUM

Aitäh!
janeli.tikk@agri.ee